

HALLSBERGS
KOMMUN

Hjortkvarn- och Pålsbodaområdets Utvecklingsplan läsåret 2017/2018

1. Inledning

I Hallsbergs kommun bygger vi landets bästa förskola och skola. Det betyder att våra strategier och arbetssätt är inriktade på att nå alla barn och elever i förskola, fritidshem och skola. Alla barn och elever ska ges möjlighet att utvecklas i våra verksamheter utifrån sina individuella behov och förutsättningar. Hallsbergs förskolor och skolor ska bidra till att ge barn och elever självförtroende och framtidstro i sitt tillägnande av nutidens och framtidens lärande.

Vi resonerar utifrån forskning och beprövad erfarenhet och fattar viktiga beslut och prioriteringar tillsammans. Vi tror att mötet mellan barn och personal i förskolan liksom mötet mellan elev, lärare och fritidspersonal är det allra mest avgörande för att nå goda resultat. För oss är det viktigt att vårt arbete vilar på en förankrad och gemensam kunskapssyn och värdegrund.

I vår utvecklingsplan för utbildningen har vi lagt ett 1-16 års perspektiv. I den beskrivs de områden som vi identifierat dels i det systematiska kvalitetsarbetet och dels i verksamhetskartlägningsrapporten som vi tycker är särskilt viktiga för ökad måluppfyllelse. På frågan hur vi utvecklar utbildningen är svaret, genom kollegialt lärande. På frågan var ska vi börja är svaret; med värdegrunden, undervisningen, lärares professionella utveckling och ledarskapet.

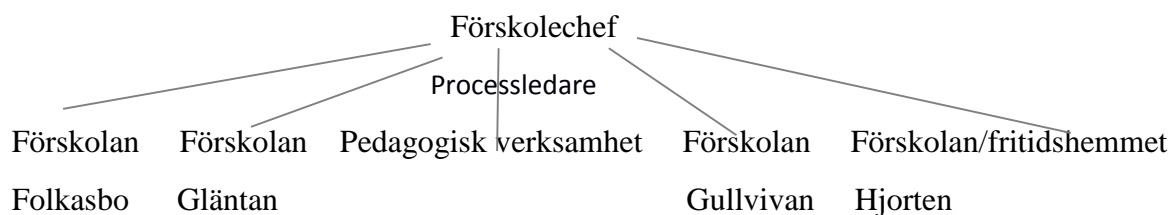
Genom ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, professionell personal och goda pedagogiska ledare kan vi tillsammans bygga landets bästa förskola och skola. Alla barn och alla elever vill och kan lära. Med vår utvecklingsplan vill vi fortsätta utvecklingsarbetet med att skapa Hallsbergs bra förskolor och skolor till ännu bättre!

2. Beskrivning av verksamheten, förskolans organisation och förskolans systematiska kvalitetsarbete

Det finns sju förskoleavdelningar, ett familjedaghem samt ett integrerat fritidshem på Hjortkvarns och Pålsbodas förskoleområde. Fritidshemmet som är integrerat med en enavdelningsförskola ligger i Hjortkvarn, ett naturskönt område några mil söder om Pålsboda. De andra förskolorna ligger i centrala Pålsboda. Familjedaghemmet arbetar delvis integrerat med en förskoleavdelning.

Våra verksamheter erbjuder cirka 130 barnplatser. När höstens inskolningar är klara har vi fullt på alla enheter.

På förskolorna arbetar förskollärare, lärare, barnskötare samt utbildad personal. Förskoleavdelningarna har minst 8 timmar pedagogisk utvecklingstid per vecka, därav har enheterna två timmars gemensam planerings-/reflektionstid varje eller varannan vecka. I övrigt fördelas tiden efter varje lärares ansvar. Vi har en ledningsgrupp på området som består av fyra processledare samt förskolechef. Gruppen träffas regelbundet och diskuterar utveckling samt annat som rör verksamheterna. Se organisationsbilden

Ett elevhälsoteam finns som träffar representanter från de olika förskolorna 1 gång/månad och som kan konsulteras ytterligare vid behov. Det är främst specialpedagog, men också kurator som samarbetar gentemot förskoleverksamheten. Rutiner finns för samarbete med BVC och socialtjänst.

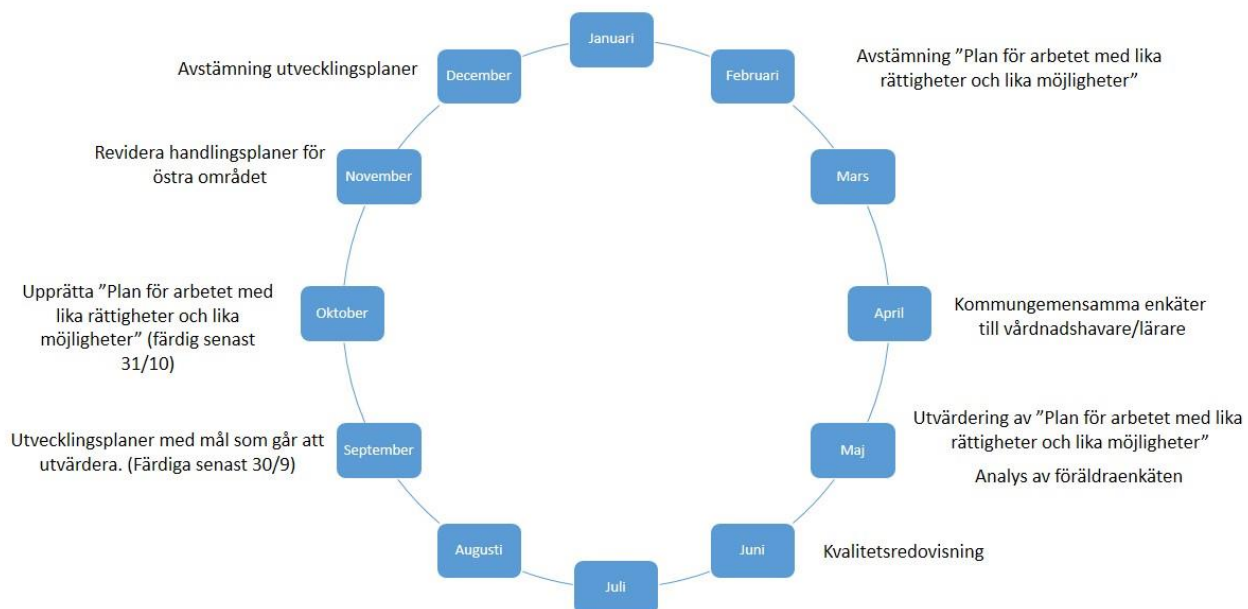
Vi arbetar utifrån Skollagen, Lpfö-98 rev.2010, Hallsbergs kommuns verksamhetsplan samt FN:s barnkonvention.

En av förskolorna har specialiserat sig på natur och har *I Ur och Skur*-verksamhet för de äldre barnen. Några förskolor arbetar med teckenstöd samt har ett projektinriktat arbetssätt.

Lärarna står för ett medforskande och utforskande arbetssätt. De arbetar som ett komplement till hemmen och skapar ständigt tilltalande miljöer för att utmana varje barns behov.

Systematiskt kvalitetsarbete – årshjul:

Systematiskt kvalitetsarbete för Hjortkvarns och Pålsbodas förskoleområde

3. Nuläge

Vi arbetar vidare med att utveckla stimulerande lärmiljöer som utmanar, lär, ger glädje samt lockar till olika lekar. Pedagogernas förhållningssätt utmärks av att de är medforskande, tillåtande och inlyssnande. Vi arbetar för att utmana barnen så att de blir mer delaktiga i sitt eget lärande.

Utvecklingen för barnen sker i leken samt i samspelet med andra barn och pedagoger. Mer kunskap får de genom samtal, reflektioner, pedagogisk dokumentation samt erfarenhetsutbyte. Arbetet sker ofta i mindre grupper i till exempel temasamlingar, för att tillgodose varje barns behov.

- Vi arbetar med att integrera IKT (informations- och kommunikationsteknik) som ett naturligt inslag i vår vardag. Den pedagogiska dokumentationen fortsätter att utvecklas så att barnens framgångsfaktorer syns.

- På alla enheter arbetar vi aktivt med ”Plan för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter” .

- Förskolorna fortsätter sitt arbete med ”Före Bornholmsmodellen” som är ett språkmaterial, samt att vi har ett matematik- och språkfokus i allt arbete vi gör.

Pedagogerna arbetar för ”Livslångt lärande” samt att barnens förskoletid ska vara meningsfull och rolig.

4. Prioriterade utvecklingsområden 2015-2018

Rutiner för arbetet med pedagogisk dokumentation

- Målet är att vi ska få ett bra vardagsarbete där barnen är delaktiga.
- För att vi ska nå målet behöver vi arbeta aktivt med foton, teckningar, samtal/reflektion och digitala verktyg.
- Använda lärplattor för att utveckla lärandeprocesser och utveckla vårt arbetssätt.
- Barnen blir delaktiga i processen genom att vi skapar tid och utrymme för samtal.
- Processen kommer att hållas vid liv genom kontinuerligt arbete med pedagogiska dokumentationer samt reflektioner lärare emellan.
- Förutsättningarna som krävs är att hitta rutiner för när vi gör pedagogiska dokumentationer på våra förskolor.
- Vetenskapen visar på att barnen ser sitt eget lärande genom pedagogisk dokumentation.
- Insatserna följs upp på avdelningarnas reflektionstid, arbetsplatsträffar och utvärderas årligen i kvalitetsredovisningen.

Utvärdering av det prioriterade utvecklingsområdet 16/17

Verksamheterna arbetar på olika sätt och har kommit olika långt med den pedagogiska dokumentationen. Under året har det varit aktuellt att diskutera kring digitala verktygs roll i den pedagogiska dokumentationen. I februari var vi på en föreläsning som tog upp detta och visade tips på appar som man kan använda i arbetet. I vårt förskoleområde har vi efter

detta haft ett pedagogiskt café där vi delgav varandra hur vi använder digitala verktyg i vår pedagogiska dokumentation.

Det som ständigt är aktuellt för diskussion är hur vi ska dokumentera med de yngsta barnen på bästa sätt. Ett sätt som vi ser fungerar som vi bör använda oss mera av är att vi filmar barngruppen under aktiviteter och sedan reflekterar över filmerna tillsammans med barnen men även att vi pedagoger reflekterar över materialet. Reflektion med barnen behöver inte alltid betyda att de uttrycker i ord vad de gjort eller lärt sig utan det kan vara att vi ser hur de reagerar när de får möta foton och filmer på upplevelser de haft.

Vi vill fortsätta utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation och använda de digitala verktyg som finns. För att kunna utveckla detta ännu mer behöver vi fler lärplattor till barnen samt touchskärmar till våra avdelningar. På detta sätt skulle dokumentationen vi gör bli mer lättillgänglig för barnen och mer synlig för vårdnadshavare.

5. Normer och värden

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

(Lpfö 98 (reviderad 2010))

Mål

- Vi vill att alla barn utvecklar förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra och få förståelse för att alla människor har lika värde oavsett bakgrund.

Aktiviteter - processer

- Arbeta aktivt med material som gynnar barnens emotionella och sociala utveckling.
Ansvar: Arbetslag
- Stimulera barnens samspel i olika konstellationer samt hjälpa dem bearbeta konflikter och respektera varandras olikheter.
Ansvar: Arbetslag

Uppföljning och dokumentation

- Vi kommer att följa upp processen genom pedagogisk dokumentation och reflektion.
- Regelbunden avstämning sker på reflektionstid med hjälp av reflektionsmallarna minst en gång i månaden.
- På pedagogiskt café 19 december reflektera, diskutera och utvärdera målet.
- Inlämning av sammanställning av reflektionsmallarna till förskolechef sker den 14 december samt till kvalitetsredovisningen juni 2018.

Utvärdering och analys

Utvärdering och analys sker i form av resultatdialoger, temauppföljningar, kommungemensamma enkäter och i den årliga kvalitetsredovisningen enligt vårt årshjul och rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet.

6. Utveckling och lärande

Förskolan ska sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin identitet och känner trygghet i den,
- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,
- utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,
- utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,
- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande,
- tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,
- utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv,
- utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra,
- utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner,
- utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa,

- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,
- utvecklar sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring,
- utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang, • utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap,
- utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,
- utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap,
- som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Bildningsnämndens mål är:

- Alla barn ska kunna läsa skolår ett. Tidigt upptäckt – tidig insats!

Indikator: Antalet barn som kan läsa när de lämnar åk 1 ska årligen öka för att 2018 vara 100%

Mål

- Arbeta med lärmiljön så att vi möjliggör läroplanens intentioner.
- Att barnen utvecklar sin förståelse för antal, form, mätning och matematiska begrepp etc.
- Att barnen utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra.

Aktiviteter - processer

- Skapa miljöer som främjar och inbjuder till ateljémiljö, bygg- och konstruktionsmiljö, miljö för avskildhet (läsa, lyssna och berättande), naturvetenskaplig (teknisk och laborativ) miljö, fördjupningsmiljö kring interaktion och rollek, digital miljö.

Ansvar: Arbetslag

- Alla lärare ska ta del av föreläsning med Linda Linder om lärmiljöer under våren 2018.

Ansvar: Förskolechef

- Köpa in böcker om matematikgänget och arbeta med dem.

Ansvar: Förskolechef och arbetslag

- Arbeta med olika material och tillvägagångssätt för att stimulera barnens matematiska tänkande.

Ansvar: Arbetslag

- Arbeta med olika material och tillvägagångssätt för att stimulera barnens språkliga medvetenhet.

Ansvar: Arbetslag

Uppföljning och dokumentation

- Vi kommer att följa upp processen genom pedagogisk dokumentation och reflektion.
- Regelbunden avstämning sker på reflektionstid med hjälp av reflektionsmallarna minst en gång i månaden.
- På pedagogiskt café 19 december reflektera, diskutera och utvärdera målet.
- Inlämning av sammanställning av reflektionsmallarna till förskolechef sker den 14 december samt till kvalitetsredovisningen juni 2018.

Utvärdering och analys

Utvärdering och analys sker i form av resultatdialoger, temauppföljningar, kommungemensamma enkäter och i den årliga kvalitetsredovisningen enligt vårt årshjul och rutiner i det systematiska kvalitetsarbetet.

7. Barns inflytande

Förskolan ska sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation,
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö,
- utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Mål

- Att barnen ska känna delaktighet i hur lärmiljön och den pedagogiska verksamheten utformas.

Aktiviteter - processer

- Observera barnen i förskolans lärmiljöer. Var leker de helst? Vad leker de/vad visar de intresse för?
Ansvar: Arbetslag
- Samtala med barnen om vad de tycker om att göra på förskolan. Är det något annat de önskar fanns på förskolan?
Ansvar: Arbetslag

Uppföljning och dokumentation

- Vi kommer att följa upp processen genom pedagogisk dokumentation och reflektion.
- Regelbunden avstämning sker på reflektionstid med hjälp av reflektionsmallarna minst en gång i månaden.
- På pedagogiskt café 19 december reflektera, diskutera och utvärdera målet.
- Inlämning av sammanställning av reflektionsmallarna till förskolechef sker den 14 december samt till kvalitetsredovisningen juni 2018.

Utvärdering och analys

Utvärdering och analys sker i form av resultatdialoger, temauppföljningar, kommungemensamma enkäter och i den årliga kvalitetsredovisningen enligt vårt årshjul och rutiner i det systematiska kvalitetsarbetet.

8. Förskola och hem

Förskolan ska ansvara för:

- att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion till förskolan,
- att ge föräldrarna möjligheter till delaktighet i verksamheten och att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen,
- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande, och
- att vårdnadshavare är delaktiga i utvärdering av verksamheten.

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Bildningsnämndens mål:

- Vårdnadshavare, barn och elever ska vara nöjda med våra förskolor och skolor.
- Vi ska ha en förskola som tar hänsyn till våra medborgares behov av barnomsorg alla tider på dygnet.

Indikator:

Idag uppger 88% av vårdnadshavarna att de är nöjda med skolans bemötande, 2015 ska vi ha 92% för att 2018 vara 97%.

Föräldrars nöjdhet med förskolans tillgänglighet ska årligen öka från idag, där 92% är nöjda, för att 2018 vara 97%

Mål

- Andelen vårdnadshavare som svarar på kommunens enkät 2018 ska vara 100%
Ansvar: Arbetslag
- Andelen vårdnadshavare som är nöjda med förskolans bemötande är minst 97%.
Ansvar: Arbetslag
- Andelen vårdnadshavare som är nöjda med förskolans tillgänglighet är minst 97%.
Ansvar: Arbetslag

Aktiviteter

- På föräldramöte redovisa föregående års enkätsvar, samt informera om varför det är så viktigt att vårdnadshavarna deltar.
Ansvar: Arbetslag
- Vara tydliga och öppna när vi informerar om enkäten.
Ansvar: Arbetslag
- Låta föräldrarna svara på enkäten på förskolans lärplattor vid lämning/hämtning av sitt barn.
Ansvar: Arbetslag

Uppföljning och dokumentation

- Vi följer upp resultaten våren 2018 när vi fått enkätsvaren.

Utvärdering och analys

Vi utvärderar och analyserar resultaten när vi fått enkätsvaren och sammanställer dem inför kvalitetsredovisning.

9. Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Förskolan ska ansvara för:

- att samverkan sker med lärarna i förskoleklass, skola och fritidshem för att stödja barnens övergång till dessa verksamheter.

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Mål

- Att övergången från förskola till förskoleklass skall kännas lustfylld och trygg.

Aktiviteter

Alla aktiviteter finns beskrivna i *Handlingsplan för överkolning av 6-åringar från förskola/pedagogisk omsorg till förskoleklass/fritidshem i Folkasboskolan.*

Uppföljning och dokumentation

- Planen utvärderas årligen tillsammans med personal från förskoleklass och fritids.
- Inlämning till förskolechef sker den 14 december samt till kvalitetsredovisningen juni 2018.

Utvärdering och analys

Utvärdering och analys sker löpande och sammanställs inför kvalitetsredovisning.